

Protokoll

Ämne: Rådet för spridning och visning - Rådsmöte 1/2017
Datum och tid: 2017-05-11, 13.00–15.00
Plats: Biblioteksrummet, Filmhuset

Närvarande: Ordinarie:
Anna-Karin Dahlin (Regionala produktionscentrum)
Eva Esseen, ordförande (Vod-aktörer)
Mats Gillmor (Teaterförbundet)
Elisabet Gustafsson (Sveriges Filmregissörer)
Pia Gradvall (Dramatikerförbundet)
Olof Hedling (Filmvetenskaplig representant)
Jonas Holmberg (Föreningen för filmfestivaler)
Tobias Jansson (Oberoende Filmares Förbund) (fr.o.m. 5 §)
Stefan Klockby (Sveriges Filmuthyrareförening)
Katrina Mathsson (Föreningen Filmdistributörerna)
Timo Menke (Filmform)
Ulf Slotte (Regionala resurscentrum)
Helena Åkerman (Sveriges Television)

Johan Holmer, adjungerad ledamot (Film- & tv-producenterna)

Suppleanter:
Christina Thonman (Riksföreningen biograferna)

Samt:
Kristina Börjeson, adjungerad chefsrepresentant
Kristina Colliander
Kristin Engstedt
Jonas Vilhelmsson, protokollförare

Frånvarande: Elsa Cojnby (Filmcentrum)
Calle Nathanson (Riksföreningen Biograferna)
Lena Rehnberg (Film- & tv-producenterna)

Datum: 2017-05-17

Rådet för spridning och visning

§ 1 **Ordförande öppnar mötet**

Ordföranden förklarade mötet öppnat.

§ 2 **Fastställande av dagordning**

Material: Dagordning

Samtliga närvarande presenterade sig.

Olof Hedling föreslog att rådets arbetsformer skulle diskuteras. Vidare föreslogs att rådet skulle diskutera hanteringen av rådets skrivelser.

Beslut:

- att godkänna dagordningen.
- att avhandla rådets arbetsformer samt rådets skrivelser under § 8 Övriga frågor.

§ 3 **Val av justerare**

Beslut:

- Ulf Slotte utsågs att justera dagens protokoll.

§ 4 **Nyetableeringsstöd**

Material: Förändringar stöd till biografer (bilaga 1)

Kristin Engstedt beskrev processen bakom framtagandet av underlaget, bestående av intervjuer och en remissrunda. Rådet hade tillsatt en arbetsgrupp bestående av Katrina Mathsson, Calle Nathanson och Ulf Slotte, för att göra en närmare genomgång av underlaget och för att ta fram ett förslag på skrivelse som rådet kan ställa sig bakom. Gruppen menade att Filminstitutets förslag inte ligger i linje med remissinstansernas samstämda ståndpunkter, nyetableeringsstödet bör kopplas till skrivelserna i propositionen. Nyetableeringsstödet innebär ett viktigt signalvärde gentemot den regionala och kommunala nivån. Riktlinjerna för stödets fördelning är bra men de borde formuleras som bör-värden och inte som skall-krav. Slutligen framhöll arbetsgruppen att fler ansökningstillfällen är

önskvärt för stödet, i syfte att få en dialogunderbyggd ansökningsprocess och i förlängningen bästa möjliga ansökan. Ordföranden uttryckte att skrivelsen ska slutbehandlas i rådet för att därefter gå iväg till styrelsen och Kulturdepartementet.

Beslut:

- att skrivelse om nyetablerings- och utvecklingsstödet färdigställs och skickas till styrelsen och Kulturdepartementet.

§ 5

Utvecklingsstöd biografier

Material: Förändringar stöd till biografier (bilaga 1)

Den tillsatta arbetsgruppen som behandlade nyetableringsstödet hade även behandlat utvecklingsstödet. Gruppen menade att stödet är bra och nödvändigt men att kriterierna för att stödet ska fördelas till biografier på mindre orter är satta på fel premisser och att begränsningen till biografier på orter med färre än 25 000 invånare bör strykas. Arbetsgruppen menade att kriterierna för vilka biografier som ska prioriteras är bra, ansökan ska kunna bedömas efter ambition och plan. Kristin Engstedt påpekade att stödets begränsning till orter med mindre än 25 000 invånare hänger samman med att det står i förordningen att stöd ska gå till biografier på mindre orter. Arbetsgruppen menade att mindre orter är svårdefinierat och att komplementsbiografer har samma typ av behov. Ordföranden konstaterade att arbetsgruppens skrivelse kommer att färdigställas och skickas till rådet för avstämning innan den går iväg till styrelsen och Kulturdepartementet.

Momsfrågan diskuterades. Ulf Slotte och Stefan Klockby hade tittat närmare på frågan. Stefan Klockby framhöll att det är en fråga som påverkar hela näringskedjan och att rådet därför bör markera i frågan i form av ett gemensamt uttalande. Branschen är enig i att den nya biografmomsen är fel. Kristina Börjesson framhöll att Filminstitutet var emot höjningen av momsens men menade att det är viktigt att frågan drivs från flera håll i branschen, inte enbart samlat genom Filminstitutet. Ordföranden trodde att alla fyra råd kan enas om detta och komma med gemensam skrivelse. En analys av vilka effekter momshöjningen får på branschens samtliga led efterfrågades av rådet. Kristina Börjesson framhöll att en analys kommer att genomföras men att information fattas i dagsläget, delvis mot bakgrund av att momsens trädde i kraft vid årsskiftet. Rådets kompetens kommer att vara betydande för en sådan analys.

Beslut:

- att skrivelse om nyetablerings- och utvecklingsstödet färdigställs.
- att Ulf Slotte och Stefan Klockby färdigställer förslag på gemensamt uttalande kring momsen, som skickas till rådets medlemmar innan den sedan skickas till styrelsen och Kulturdepartementet.

§ 6 **Diskussion om stöd till utveckling och produktion utifrån Filminstitutets förslag**

Material: Underlag stöd till utveckling och produktion (bilaga 2)

Kristina Börjesson och Kristina Colliander presenterade Filminstitutets förslag och dess del i omvandlingen av stöden. Förslaget innehåller nya hållbara mål för svensk film som ska hålla länge och vara vida i sina formuleringar. I nästkommande del av processen kommer Filminstitutet att jobba med mer konkreta mål. Detta för att styrelsen måste ta ställning till målen innan de kan ta ställning till hur målen nås. Styrelsens beslut om underlaget och en tidplan för höstens arbete med stöden kommer att presenteras för rådet.

Rådet hade tillsatt en mindre arbetsgrupp för att diskutera förslaget. Gruppen menade att det är svårt att svara mot förslaget samt att det är svårt att hitta en vision för vad Filminstitutet vill uppnå med ett nytt produktionsstöd. Stefan Klockby menade att rådet behöver fakta att relatera till, t ex hur stöden kopplas till en ny budget. Elisabet Gustafsson menade att formuleringarna var svåra att förhålla sig till och framhöll att det är i konkreta stöd som visionerna syns, t ex hur upphovspersoner ska lyftas fram. Ordföranden menade att det hade varit en fördel om förslaget var stramare. Johan Holmer framhöll att tydlighet är viktigt, både för rådet gentemot styrelsen och i den inriktning styrelsen väljer. Det behövs en tydligare skrivning om institutionella mål för branschen, men även skrivningar om främjande av finansiering av film behövs, samt korrelation mellan målsättning och stödgivning. Kristina Börjesson framhöll att beslutsordningen påverkar i vilken ordning mål och stöd föreslås, men uttryckte även förståelse för att texten kan vara svår att ta ställning till. Kristina Colliander påpekade att processen inte ska underskattas, det är grunden för målen som leder till stöden. Filminstitutets uppdrag är brett, vilket avspeglas i förslaget.

Anna-Karin Dahlin menade att de mål som presenteras i förslaget skulle kunna ha ett övergripande mål. Katrina Mathsson framhöll vikten av att stöden för utveckling och produktion rimmar med stöden för distribution och visning. Tobias Jansson menade att de breda formuleringarna är positiva då de ger stor möjlighet att komma med konkreta förslag. Stefan Klockby menade att svårigheten att se hur förslaget påverkar den egna organisationen är problematiskt, rådet måste finna gemensamma ståndpunkter vilket försvåras när det inte finns något att reagera på, ju mer branschen kan enas desto större tryck kan rådet få på beslutsfattare.

Helena Åkerman undrade om målen ska vara mätbara. Kristina Börjesson förklarade att Filminstitutet har ett tydligt uppdrag från Kulturdepartementet att använda indikatorer för att följa upp sitt arbete, vilket kommer att vara en stor del i det fortsatta arbetet. Johan Holmer undrade hur en ökad plattformneutralitet för filmen kommer att påverka arbetet framöver. Kristina Colliander framhöll att produktionsstödsenheten tar detta i beaktande, och menade att det är viktigt att vi inte stänger in oss i en viss typ av visningsfönster för att stödja berättandet på olika sätt. Kristin Engstedt menade att distributions- och visningsstöden redan idag är plattformsnutrala. Filminstitutet kan dock inte flytta pengar från biografstödsbudgeten till stöd till digitala plattformar utan att titta på vilka konsekvenser det skulle medföra. Kristina Börjesson påpekade att Filminstitutet äskat för 10 miljoner kronor till digital distribution i det senaste budgetunderlaget.

Pia Gradvall menade att det är viktigt att se detta arbete som en process, flera organisationer har tidigare saknat inflytande och kan nu se att dess intressen är medtagna i underlaget. Stefan Klockby tog upp arbetet mot illegal spridning som ett exempel på att processer tar lång tid, och framhöll samtidigt att det är de stora generella frågorna som bör behandlas av rådet. Ordföranden menade att det hade varit önskvärt med något mer konkret över hur processen fortskrider.

§ 7

Statistik

Ordföranden menade att statistikfrågan har två perspektiv, bristen på statistik och frågan om vilken statistik rådet önskar i en ny filmpolitisk värld. Rådet har genom ett informationsmail till distributörerna från Kontrollbyrån fått information om att siffror inte kommer verifieras, men att man tittat på lösningar för distributörerna själva att ta fram relevant och

godtagbart underlag till Filminstitutet. Konkreta förslag för detta har skickats till distributörerna från Kontrollbyrån. Ordföranden kommer att arbeta för att få in statistik över skolbio, filmstudios, filmfestivaler, institutionella visningar och t-vod. Kristina Börjesson påpekade att spridningsstöd och PRS är helt kopplat till statistiken och framhöll att Filminstitutet kommer att förlita sig på de siffror producenterna tillhandahåller när det gäller de två stöden. Johan Holmer undrade hur Filminstitutet ser på ett breddat statistikbegrepp. Kristina Börjesson framhöll att Filminstitutet vill ha all statistik som rör film för att kunna följa hur svensk film mår. Kristin Engstedt framhöll att distributörer i olika visningsfönster har tillfrågats om statistik, i årets upplaga av Filmåret i siffror finns för första gången siffror på filmfestivalbesök.

Beslut:

- att ordföranden och Nils Thomas Andersson färdigställer skrivelse om statistik.

§ 8 Övriga frågor

Olle Hedling lyfte frågan om rådets arbetsordning och menade att rådets geografiska spridning måste tas i beaktande vid de möten som hålls mellan Filminstitutets rådsmöten. Lång restid innebär att rådet inte kan ses för ofta. Ordföranden påpekade att det är viktigt att rådet är väl förberett inför rådsmötena och påpekade att det händer grejer även utanför Stockholm. Katrina Mathsson framhöll vikten av arbetsgrupper och god kommunikation i rådet.

Fråga om hur ska rådet förhålla sig till Filminstitutet lyftes. Kristina Börjesson påpekade att chefsrepresentantens roll är att ta fram underlag och föra rådets tankar vidare. Formerna för rådets skrivelser diskuterades, ordföranden menade att tanken är att de går iväg till styrelsen i samband med protokollet, samt till Kulturdepartementet. Det påpekades att det är av vikt att avvikande åsikt framgår av skrivelserna, men likväl att det är en styrka om rådet kan stå bakom en skrivelse. Det framhölls också att det inte är respektive organisation som står bakom enstaka skrivelser, utan rådet för spridning och visning.

§ 9   Nästa möte

Beslut:

- att rådet träffas på Malmö Filmdagar den 12 september kl. 10, och att Anna-Karin Dahlin ordnar lokal till mötet.

§ 10   Mötet avslutas

Ordföranden förklarade därefter mötet avslutat.

Vid protokollet   Justeras

Jonas Vilhelmsson   Ulf Slotte

Rådet för spridning och visning
2017-05-15
Calle Nathanson, Katrina Mathsson och Ulf Slotte

Förslag till skrivelse om Nyetableringsstöd och Utvecklingsstöd till biograf

Med anledning av de förslag som Svenska Filminstitutet har formulerat i *Förändringar stöd till biografer – Underlag till Rådet för spridning och visning – Möte 11 maj 2017*, vill rådet för Spridning och Visning tillföra följande.

För att den statliga filmpolitiken ska kunna förverkligas och film tillgängliggöras för alla så måste dess mål genomsyra hela filmområdet, från produktion till publik. Detta måste vara en grundläggande idé vid utformningen av Filminstitutets stöd och kulturdepartementets riktlinjer till utformningen av stöden.

Mer film till fler innebär att det måste finnas visningsplatser för film där publiken bor. Därför måste biografstöden utformas på ett sådant sätt att det blir möjligt att söka stöd till nyetablering på platser som idag saknar biograf. För att garantera förekomsten av ett brett och varierat filmutbud i hela landet bör även nyetablering av komplementbiografer oberoende ort vara stödberättigat.

Rådet finner det märkligt att Filminstitutet ignorerar de i stort sett samstämmiga remissvaren i frågan om att införa ett nytt etableringsstöd.

Ett uteblivet nyetableringsstöd missar också möjligheten till den viktiga signalpolitik som ett sådant stöd innebär. Den statliga filmpolitikens starka formuleringar hand i hand med ett stöd för nyetablering skickar tydliga signaler till den regionala och kommunala nivån om att filmen är angelägen och viktig. Den offentliga finansieringen har då stor potential att öka genom att kommunerna också svarar upp mot en statlig finansiering.

De nya faktorer som filminstitutet föreslår tillförs riktlinjerna för att beviljas stöd är bra. Rådet har dock svårt att förstå att färre ansökningstillfällen skulle generera bättre ansökningar och tycker att arbetsbördan med ett nytt stöd är ett dåligt argument för att inte införa det. Istället skulle rådet vilja uppmuntra till ett förfarande där den sökande har en aktiv dialog med stödgivarens handläggare för att på så sätt höja kvaliteten på ansökningarna.

Rådet förordar därför att ett nyetableringsstöd införs samt att nyetablerade verksamheter fortsättningsvis har möjlighet att söka även övriga biografstöd.

Avseende utvecklingsstödet anser rådet att detta är ett positivt och nödvändigt stöd som bör permanenteras. Stödets kriterier är dock satta på felaktiga premisser - att glesbygdsverksamheter skulle ha ett större behov av att utvecklas än andra biografverksamheter. Stödet bör tvärtom vara möjligt för alla biografer att söka. Behoven ska styra fördelningen där föreningsdrivna biografer och komplementverksamheter föreslås att prioriteras i fördelningen.

Rådet förordar därför att förslaget om att endast biografer som ligger i tätorter med färre än 25 000 invånare stryks och att alla biografer ges möjlighet att söka stödet samt att bedömningen sker efter verksamhetens behov. Stödet ska kunna sökas av såväl momsregistrerade som icke-momsregistrerade biografer och stödet ska permanentas efter år 2019.

Därför är det positivt att filminstitutet nu föreslår att stödet bygger på sökande verksamhets ambitioner och utvecklingsplan. Vi har dock svårt att se poängen med en stödtrappa då det står i vägen för ambitionen om att fördela stöd efter behov.

Rådet önskar att Filminstitutet är mer transparenta kring fördelningen av de årliga 25 miljonerna som fördelas inom ramen för Kulturdepartementets *särskilda satsning*. Rådet vill se hur stor del som ska avsättas för nyetableringsstöd respektive utvecklingsstöd. Vår uppfattning är att de 25 miljonerna i första hand skall användas för att tillgodose att det finns en stark visningsinfrastruktur i hela landet.

Till sist vill rådet understryka vikten av att filminstitutets stöd ska vara ett led i att förverkliga den nya filmpolitiken och att de resurser som finns till förfogande fördelas enligt behov.